

Kommissorium for Det Sønderjyske Præsidium for Markeringen af Genforeningsjubilæet i 2020

I. Formål

I 2020 markeres 100-året for Sønderjyllands genforening med Danmark.

Præsidiets ønsker en **værdig, festlig og synlig** markering af jubilæet med bred folkelig deltagelse. Markeringen skal styrke bevidstheden om genforeningens skelsættende politiske og kulturelle betydning for hele det danske samfund, for den nationale selvforståelse og for et bæredygtigt venskab til nabolandet Tyskland, både i Sønderjylland og i hele Danmark. Kendskabet til det historiske forløb omkring indlemmelsen af Sønderjylland i Kongeriget skal øges, og det europæiske perspektiv i netop det dansk-tyske grænseland skal tydeliggøres. Markeringen skal samtidigt bidrage til en positiv og **nutidig profilering af det sydlige Danmark**.

Præsidiets tilstræber et **attraktivt, synligt og sammenhængende program af berigende oplevelser** på lokalt, regionalt og nationalt niveau i hele Danmark, som hovedsageligt finder sted fra og med en **markant optakt** i starten af 2020, fremhæver afstemningsdagene i februar og marts og når sit **officielle højdepunkt på de historiske mærkedage 10.-12. juli i Sønderjylland**.

Præsidiets lægger særlig vægt på aktiviteter, som

- Synliggør jubilæet i hele Danmark
- Kan samle aktører og deltagere på tværs af landsdelen og i hele landet
- Appellerer, involverer og formidler til nye målgrupper
- Bidrager til en fremadrettet profilering af landsdelen
- Fortæller den fascinerende lokale eller personlige historie
- Har en troværdig historisk forankring
- Tydeliggør grænselandets stærke indflydelse på hele Danmarks kunst og kultur
- Bekræfter det gode naboskab til Slesvig-Holsten og Tyskland
- Skaber national og international opmærksomhed om det europæiske perspektiv i grænsedragningen og de efterfølgende ordninger for begge nationale mindretal
- Kombinerer traditionelle tiltag med nyskabende aktiviteter og partnerskaber
- Formidler Sønderjyllands helt særlige kulturelle præg
- Påskønner det frivillige engagement, bl.a. i foreningslivet

Præsidiets afklarer sammen med staten muligheden for og hensigtsmæssigheden i at etablere en permanent markering af jubilæet i Sønderjylland, som kan synliggøre betydningen af genforeningen fremover.

Præsidiets kan efter indstilling fra forretningsudvalget definere udvalgte begivenheder som fyrtårne, der skal følges op med særlig bevågenhed. Det gælder som minimum et optaksarrangement i begyndelsen af 2020 og mærkedagene 10.-12. juli 2020.

II. Organisering

Præsidiet udgør sammen med den statslige styregruppe jubilæets officielle forankring og fastsætter de overordnede, strategiske rammer for markeringen.

Præsidiet består af

- Borgmestrene for de syv deltagende kommuner:
 - Kolding (Jørn Pedersen)
 - Vejen (Egon Fræhr)
 - Esbjerg (Jesper Frost Rasmussen)
 - Haderslev (H.P. Geil)
 - Sønderborg (Erik Lauritzen)
 - Tønder (Henrik Frandsen)
 - Aabenraa (Thomas Andresen)
- Formand for Region Syddanmark (Stephanie Lose)
- Den statslige repræsentant, udpeget af regeringen (Kim Andersen)
- Formand for Bund Deutscher Nordschleswiger (Hinrich Jürgensen)
- Formand for Sydslesvigsk Forening (Gitte Hougaard Werner)
- Formand for Grænseforeningen (Jens Andresen)
- Formand for Historisk Samfund (Hans Schultz Hansen)
- Næstformand for Museum Sønderjylland (Lars Kristensen)
- Bestyrelsesformand for Danfoss (Jørgen Mads Clausen)

Præsidiet har udpeget Aabenraas borgmester Thomas Andresen som formand.

Formanden indkalder præsidi

- dette kommissorium drøftes, vedtages og kan tilpasses om nødvendigt
- overordnede handleplaner (fx for kommunikation og fundraising) forelægges, vedtages og kan justeres om nødvendigt
- der orienteres om programplanlægning, initiativer og økonomi,
- og det endelige fælles program godkendes.

Præsidi

- Borgmester Thomas Andresen, Aabenraa (formand)
- Borgmester Egon Fræhr, Vejen
- Kim Andersen

Forretningsudvalget ledes af formanden og har indenfor de af præsidi

- Forberede præsidiets møder, herunder udarbejde dagsordener og indstillinger
- Godkende strategisk væsentlige samarbejdsaftaler
- Godkende udgifter over 50.000 DKK
- Godkende programpunkter

- Indstille og anbefale tilskud i forhold til eksterne tilskudsgivere

Projektlederen er ansat af Forretningsudvalget med hjemsted i Aabenraa Kommune.

Projektlederen har ansvaret for at

- Oplyse om markeringen både lokalt, regionalt og nationalt, herunder i de syv kommuner
- Inspirere og fremme igangsættelsen af aktiviteter i henhold til formålsbeskrivelsen
- Koordinere aktiviteterne både i indhold, form og tidspunkt, bl.a. gennem en aktivitetskalender
- Varetage den løbende koordinering med den statslige styregruppe
- Bidrage til at kvalitetssikre aktiviteter
- Koordinere og igangsætte ekstern fundraising
- Udarbejde og implementere en samlet kommunikationsstrategi
- Etablere en projektorganisation
- Godkende ansættelser i projektsekretariatet
- Indgå samarbejdsaftaler med interessenter og arrangører
- Indgå aftaler op til 50.000 DKK
- Betjene formanden, forretningsudvalget og præsidiet
- Udarbejde budgetter, forestå økonomistyring og afrapportering

Hjemstedskommunen bistår projektlederen i varetagelsen af disse opgaver.

De 7 deltagende kommuner og Region Syddanmark har hver især ansvar for at

- Forankre tilknyttede opgaver i hver enkelt administration
- Udpege en ansvarlig tovholder eller afdeling i hver af kommunerne / Regionen
- Sikre, at lokale komiteer og arrangører understøttes og vejledes
- Varetage produktions- og budgetansvar for egne arrangementer i den pågældende kommune hhv. Regionen

Det administrative koordinationsudvalg består af projektlederen, de 7 deltagende kommuners kommunaldirektører og regionsdirektøren eller anden ledende medarbejder, som i den respektive enhed varetager det øverste administrative ansvar for markeringen. Udvalget ledes af hjemstedskommunens kommunaldirektør og har ansvaret for at

- Koordinere budgetprocedure og den indbyrdes udgiftsfordeling
- Drøfte relevante forhold omkring produktion og produktionsansvar for egne arrangementer i den enkelte kommune hhv. Regionen (jf. decentralt produktionsansvar)
- Aftale fordelingen af tværgående koordineringsopgaver
- Gensidigt at orientere om tilskud til lokale og regionale aktører

Decentralt produktionsansvar

Præsidiet og dets organer har ikke mulighed for at agere som udøvende arrangør. Enhver aktivitet i markeringen forudsætter en arrangør, der påtager sig ansvaret for det enkelte projekt, den enkelte begivenhed og det dermed forbundne operative og økonomiske ansvar.

Kommunerne hhv. Regionen varetager hver især dette ansvar for egne arrangementer. Alle øvrige samarbejdsaftaler skal ligeledes afspejle dette.

III. Finansiering

De 7 deltagende kommuner finansierer projektledelsen og det tilhørende sekretariat i henhold til aftalen fra april 2017 med en syvendedel hver. Det er ligeledes aftalt, at omkostninger til kommunikationsstrategien skal finansieres særskilt. Som led i en partnerskabsaftale bidrager Region Syddanmark til opbygningen af en kommunikationsplatform.

Den enkelte kommune afholder som udgangspunkt selv de lokale udgifter i forbindelse med aktiviteter i eget regi og tilskud til lokale aktører. Præsidi- og udvalgsmøder afholdes på skift i de enkelte kommuner.

Der kan dog aftales fælles delfinansiering for udvalgte hovedbegivenheder i forbindelse med optakten til jubilæumsåret primo 2020 og højdepunkterne i juli 2020. Som led i en partnerskabsaftale bidrager Region Syddanmark med midler til hovedbegivenheder / fyrtårnsinitiativer.

Præsidiet tilstræber en koordineret ansøgningsprocedure overfor centrale tilskudsgivere og fonde og forpligter sig på en gensidig og systematisk orientering.

Præsidiet tilstræber at tilvejebringe initiativpuljer i samarbejde med relevante tilskudsgivere. Forretningsudvalget bemyndiges (se ovf.) at indstille til disse. Region Syddanmark bidrager med en pulje til mindre initiativer.

IV. Samarbejde

Præsidiet sikrer en tæt og konstruktiv koordinering med den statslige styregruppe, som den er beskrevet i Regeringens kommissorium fra april 2017 (jf. bilag), særligt i forbindelse med aktiviteter på nationalt niveau.

Præsidiet koordinerer invitationer til Kongehuset, særligt omkring hovedbegivenhederne, med den statslige styregruppe. Projektledelsen sikrer den løbende kontakt til Kabinetssekretariatet. Officiel deltagelse på højt nationalt og internationalt niveau koordineres ligeledes med den statslige styregruppe.

Præsidiet tilstræber tilsvarende en konstruktiv koordinering med eventuelle aktiviteter og styregrupper på tysk side.

V. Afslutning

Der tilstræbes en samlet evaluering, resultatopfølgning, afrapportering og afsluttende regnskab ved udgangen af 2020. Præsidiet og projektledelsen nedlægges primo 2021.